

AKER BP ASA
Oksenøyveien 10
1366 LYSAKER

Ref.:
26/00373

Dato:
08.06.2026

Saksbehandler:
Eli Koller

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til radioaktiv forurensning - Alpehumle - AKER BP ASA

Direktoratet for strålevern og atomikkerhet (DSA) viser til søknad fra AKER BP ASA, mottatt 23.01.2026.

Vedtak om tillatelse

DSA fatter vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til radioaktiv forurensning etter søknad fra AKER BP ASA.

Tillatelsen omfatter utslipp av radionuklider til sjø i forbindelse med bruk av tritiumholdig borevæske i forbindelse med boring av letebrønn 36/4-2 Alpehumle i lisens PL1153 i Nordsjøen.

Tillatelsen med vilkår er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16, jf. forskrift om radioaktiv forurensning og avfall § 4. I tillegg til de vilkårene som følger av tillatelsen plikter AKER BP ASA å overholde forurensningsloven, strålevernloven og forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningslovens §§ 78 og 79. Brudd på vilkår som følger direkte av forurensningsloven og strålevernloven og forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og er gitt uten tidsbegrensning.

Tillatelsen er gitt tillatelsesnummer T2606 og følger vedlagt. Tillatelsesnummeret bes brukt ved fremtidige henvendelser til DSA om saken.

Vedtak om gebyr

AKER BP ASA skal betale et gebyr til statskassen for DSAs saksbehandling i henhold til forurensningsforskriften § 39-3. Varsel om gebyr ble gitt til AKER BP ASA den 11.02.2026.

På bakgrunn av medgått ressursbruk ilegges AKER BP ASA gebyrsats 8 for vår behandling av søknaden, forurensningsforskriften § 39-4. Satsen tilsvarer et beløp på kr 14 100 for arbeid med fastsettelse av tillatelser.

AKER BP ASA vil få tilsendt en faktura fra DSA for innbetaling til statskassen.

Søknad

AKER BP ASA søker om tillatelse til utslipp av 100 GBq tritium i forbindelse med boring for å påvise hydrokarbonpotensialet i Agatformasjonen i Alpehumle South-segmentet. Tritium tilsettes som sporstoff i vannbasert borevæske i forbindelse med kjerning og formasjonsevaluering i reservoarseksjonene. Vannbasert borevæske bli gjenbrukt så langt som mulig, før det slippes til ut til sjø. Boreaktiviteten er planlagt gjennomført med den halvt nedsenkbare boreriggen Scarabeo 8. Tidligste oppstart av boring av reservoaret vil bli gjennomført i juni 2026, med en total varighet på ca. 63 dager.

AKER BP ASA planlegger å bore letebrønnen 36/4-2 Alpehumle i lisens PL1153 på 255 meters havdyp. Alpehumle ligger i Nordsjøen, ca. 22 km fra nærmeste punkt på land (Kinn kommune).

AKER BP ASA estimerer at 30-40 % av borevæsken benyttet i reservoarseksjonen vil bli sluppet til sjø som vedheng på borekaks, mens den resterende borevæsken vil bli gjenbrukt så langt det er mulig. Dersom borevæsken ikke lenger kan genbrukes, for eksempel på grunn av kontaminering av sementkjemikalier, vil borevæsken slippes til sjø. Det triterte vannet som er tilsatt borevæsken vil raskt fortynnes i havmassene når den blir sluppet til sjø fra riggen. Det søkes om 100 % utslipp av tritert borevæske til sjø i tilfelle borevæsket volumet ikke vil kunne gjenbrukes.

Det er tidligere gjennomført bore- og havbunnsundersøkelser rundt borelokasjonen. Det er ingen potensielle korallstrukturer identifisert innenfor 500 m fra borelokasjon. De visuelle undersøkelsene viser begrenset forekomst av sjøfjær og hardbunns-svamper. AKER BP ASA vurderer at utslipp av de omsøkte mengder tritium med borevæske ikke vil ha noen negative miljømessige konsekvenser for området.

For ytterligere beskrivelse viser vi til AKER BP ASA sin søknad.

Saksgang

DSA behandler søknader om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven i henhold til forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Saksbehandlingen ble gjort på bakgrunn av innsendt søknad om tillatelse mottatt 23.01.2026, og opplysninger fremkommet under behandling av søknaden.

Saken ble ikke sendt på høring i henhold til forurensningsforskriften § 36-5 fordi vedtaket om tillatelse vil være av mindre miljømessig betydning, jf. § 36-9 andre ledd bokstav b.

Regler vedtaket bygger på

All forurensning er uønsket. Virksomhet som kan medføre forurensning krever tillatelse etter forurensningsloven § 11 så lenge den ikke er lovlig etter forurensningsloven § 8 tredje ledd, jf. § 7 første ledd. Forskrift om radioaktiv forurensning og avfall § 4 andre ledd fastsetter grenser for utslipp av radioaktive stoffer som alltid krever tillatelse og dermed aldri er lovlig etter forurensningsloven § 8 tredje ledd. Grensene er angitt i Bq/g eller Bq/år.

I vurderingen om tillatelse til forurensning skal gis eller ikke, legges det vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd.

Dersom forurensningsmyndigheten gir tillatelse til forurensning, kan myndigheten sette de vilkår som er nødvendige blant annet for å motvirke at forurensningen fører til skader eller ulemper. Det kan fastsettes beskyttelses- og rensetiltak og gjenvinning og at tillatelsen bare skal gjelde for en viss tid, jf. forurensningsloven § 16 første ledd.

Forurensningsloven § 2 nr. 3 omhandler tiltak for å unngå og å begrense forurensning og avfallsproblemer og sier at det skal tas utgangspunkt i den teknologi som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater. Ved

fastsettingen av vilkårene skal det også legges til grunn hva som kan oppnås ved innføring av beste tilgjengelige teknikker (BAT).

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av den ansvarlige.

Miljøkonsekvensene av tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte tiltaket og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies. Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 trekkes inn i skjønnsutøvingen. De nevnte bestemmelser i naturmangfoldloven skal således inngå i skjønnsutøvingen ved saksbehandling etter forurensningsloven.

HMS-regelverket i petroleumsvirksomheten inneholder krav om at den ansvarlige gjennom risikoanalyser skal identifisere fare- og ulykkessituasjoner, og klarlegge årsakene til hendelsene, identifisere og analysere risikoreduserende tiltak. Den ansvarlige skal videre registrere og følge opp avvik fra krav i regelverket, avvik skal korrigeres, årsaker skal klarlegges, og korrigerende tiltak skal settes i verk for å hindre at avviket oppstår igjen.

DSA legger forurensningsloven og forskrifter som er hjemlet i denne loven til grunn for behandling av saken. Vi vektlegger videre de overordnede rammer gitt i Stortingsmeldinger om Regjeringens miljøpolitikk og om petroleumsvirksomhet.

DSAs vurdering av saken

Begrunnelse for vedtaket

Målsettingen om nullutslipp gjelder utslipp av både tilsatte og naturlig forekommende stoffer fra alle innretninger på norsk sokkel og omfatter også utslipp av radioaktive stoffer. Operatøren har derfor plikt til å vurdere om det finnes alternativer til den planlagte bruk av tritium som sporstoff i hvert enkelt tilfelle med tanke på å kunne redusere eller unngå utslipp av dette radioaktive stoffet.

Gjennom OSPAR har Norge forpliktet seg til å forhindre radioaktiv forurensning av det marine miljø gjennom gradvise og vesentlige reduksjoner av utslipp av radioaktive stoffer. DSA forventer derfor at industrien har fokus på mulige tiltak for å redusere utslippene så mye som mulig. Dette gjelder også utslipp av tritium tilsatt borevæske som vil bli benyttet ved boring av letebrønnen, selv om de planlagte utslippene er små sammenlignet med annen tilførsel av tritium til det marine miljø. I 2023 var de totale utslippene av tritium fra nukleære innretninger i OSPAR-området på 12 000 TBq, (Annual report on liquid discharges from nuclear installations in 2023, OSPAR 2025).

Radioaktiv forurensning fra norsk sokkel skal sees i sammenheng med annen forurensning og den samlede belastning det eventuelt kan ha på økosystemet ifølge prinsippet i naturmangfoldloven § 10. Den radioaktive isotopen tritium har en halveringstid på 12,32 år og forekommer naturlig i små mengder. Nukliden henfaller til et stabilt datterprodukt ved utsendelse av betastråling med lav energi. Tritium har relativt lav radiotoksisitet. Vi anser at eventuelle effekter av utslippene vil være små og eventuelt av lokal karakter. Vi vurderer at kravet til kunnskapsgrunnlag i naturmangfoldloven § 8 er tilstrekkelig oppfylt til å fatte vedtak.

DSA anser at saken er tilstrekkelig opplyst til at vedtak kan fattes, jf. forvaltningsloven § 17. Vi forutsetter også at aktivitetene som medfører radioaktiv forurensning er planlagt gjennomført på en miljømessig forsvarlig måte med bruk av BAT.

Konklusjon

DSA har vurdert ut fra søknaden at fordelene ved aktiviteten som medfører radioaktiv forurensning eller fare for slik forurensning, er større enn de forurensningsmessige ulempene. Vår vurdering er at omsøkt aktivitet er miljømessig akseptabel slik den er planlagt og med de vilkårene som stilles. DSA konkluderer derfor med at tillatelse etter forurensningsloven kan gis.

Klagerett

AKER BP ASA og andre med rettslig klageinteresse har adgang til å klage i henhold til forvaltningsloven kapittel VI. Hele eller deler av dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker fra underretting om vedtak har kommet frem, eller fra klageren fikk eller burde tilegne seg kjennskap til vedtaket.

En eventuell klage skal sendes til DSA og angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes skriftlig, og andre opplysninger av betydning for saken bør også nevnes.

En eventuell klage medfører ikke automatisk at gjennomføringen av vedtaket utsettes. DSA eller Klima- og miljødepartementet kan etter anmodning eller eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen avgjort. Avgjørelsen om spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. DSA vil gi nærmere opplysninger på forespørsel. Vi vil også kunne gi øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler med betydning for saken.

Vedtaket om gebyr kan også påklages. En eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til DSA. Klagen vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom DSA tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Gjeldende regelverk

Følgende regelverk er relevant for informasjon i dette brevet og for tillatelsen:

- lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven)
- forskrift om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall (forskrift om radioaktiv forurensning og avfall)
- forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 16
- forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36
- HMS-forskriftene for petroleumsvirksomhet
- lov om strålevern og bruk av stråling (strålevernloven)
- forskrift om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften)
- lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Med hilsen

Elin Ohlin
seksjonssjef

Eli Koller
rådgiver

Vedlegg:

Tillatelse etter forurensningsloven til radioaktiv forurensning - Alpehumle - AKER BP ASA - T2606

Tillatelse etter forurensningsloven til radioaktiv forurensning - Alpehumle - AKER BP ASA

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16, jf. forskrift om radioaktiv forurensning og avfall § 4.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av søknad mottatt 23.01.2026, samt opplysninger fremkommet under behandling av søknaden.

Tillatelsen gjelder fra 08.06.2026 og er gitt uten tidsbegrensning.

Annen aktuell lovgivning gjelder uavhengig av denne tillatelsen, og tillatelsen fritar ikke AKER BP ASA fra overholdelse av krav i annet regelverk.

AKER BP ASA må på forhånd avklare skriftlig med DSA vesentlige endringer den ønsker å foreta knyttet til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

DSA kan oppheve, endre eller sette nye vilkår i tillatelsen og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake. Dette kan skje blant annet dersom skaden eller ulempen ved virksomheten blir vesentlig større eller annerledes enn ventet da tillatelsen ble gitt, eller hvis det som følger av ellers gjeldende omgjøringsregler, jf. forurensningsloven § 18 første ledd nr. 1 og 6.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen ett år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal AKER BP ASA sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at DSA kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

DSA understreker at både menneskers helse og vern av miljøet skal ivaretas ved bruk og utslipp av radioaktive stoffer.

Informasjon om virksomheten

Navn på virksomheten	AKER BP ASA
Besøksadresse	Oksenøyveien 10
Aktivitet	Bruk av åpne radioaktive kilder til sporundersøkelser utenfor laboratorium (tritium)
Organisasjonsnummer	989795848

Informasjon om anlegget

Navn på anlegg	Alpehumle
Lisensnummer	1153
Havområde	Nordsjøen
Brønnummer	36/4-2

Tillatelse gitt: 08.06.2026	Sist endret:
Elin Ohlin seksjonssjef	Eli Koller rådgiver
Dokumentet er elektronisk godkjent.	
Tillatelsesnummer: T2606	Saksnummer: 26/00373

1 Aktiviteter som omfattes av tillatelsen

Tillatelsen gjelder for radioaktiv forurensning eller fare for radioaktiv forurensning fra utslipp av tritiumholdig borevæske i forbindelse med boring av letebrønn 36/4-2 Alpehumle i lisens PL1153 i Nordsjøen.

2 Overordnede vilkår

2.1 Plikt til å redusere radioaktiv forurensning

AKER BP ASA plikter å redusere radioaktiv forurensning så langt det er mulig uten urimelige kostnader og skal til enhver tid vurdere tiltak for å redusere utslipp av radioaktive stoffer til ytre miljø. Dette gjelder også utslipp av radioaktive stoffer som ikke er regulert gjennom spesifikke vilkår. Plikten gjelder også utslipp av radioaktive stoffer som ikke er regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsen, og diffuse utslipp som kan medføre skade eller ulempe for mennesker eller miljøet.

2.2 Plikt til å benytte best tilgjengelig teknikk

AKER BP ASA skal benytte best tilgjengelig teknikk (BAT) slik at radioaktivt utslipp til ytre miljø og produksjon av radioaktivt avfall unngås eller holdes på et lavest mulig nivå. All utskifting av utstyr skal baseres på BAT med sikte på å unngå og begrense radioaktiv forurensning og generering av radioaktivt avfall.

2.3 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp av radioaktive stoffer på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp av disse, skal AKER BP ASA sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.4 Plikt til å gi opplysninger

På forespørsel fra DSA skal AKER BP ASA gi de opplysninger som er nødvendige for å kontrollere at vilkårene i tillatelsen overholdes.

3 Utslipp av radioaktive stoffer

3.1 Utslippsbegrensninger

Utslipp som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens punkt 3.2.

Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

3.2 Utslipp til sjø

Tillatelsen omfatter utslipp til sjø som inneholder radioaktive stoffer fra letebrønn 36/4-2 Alpehumle til Nordsjøen. De totale mengdene radioaktive stoffer som slippes til sjø skal ikke overskride grenseverdiene i tabell 1.

Tabell 1: Grenser for utslipp til sjø

Nuklide	Utslippsgrense
H-3	100 GBq/år

4 Radioaktivt avfall

AKER BP ASA skal så langt som mulig uten urimelige kostnader unngå å produsere radioaktivt avfall. Dersom radioaktivt avfall produseres plikter AKER BP ASA å sørge for at all håndtering av avfallet

skjer i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i forurensningsloven og avfallsforskriften kapittel 16. Radioaktivt avfall skal i tillegg oppbevares forsvarlig etter bestemmelsene i strålevernforskriften § 25.

Radioaktivt avfall kan oppbevares i maksimalt 12 måneder. Avfallet skal leveres minst én gang i året med utfylt deklarasjonsskjema, til en mottaker som har tillatelse til å ta det imot.

5 Utslippskontroll og rapportering

5.1 Måling og beregning av utslipp

AKER BP ASA skal foreta målinger og beregninger av utslipp av radioaktive stoffer. Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp.

AKER BP ASA skal vurdere usikkerheten i beregningene og søke å redusere denne mest mulig.

5.2 Årlig rapportering

AKER BP ASA skal sende en årlig rapport til DSA. Årsrapporten skal følge kalenderåret og være DSA i hende innen 15. mars påfølgende år. Relevante punkter i dokumentet «Retningslinjer for rapportering av radioaktive stoffer fra petroleumsvirksomhet» skal besvares i årsrapporten.

Eventuelle endringer i ansvarsfordelingen innen strålevern for virksomheten skal rapporteres til DSA. AKER BP ASA skal kunne fremlegge dokumentasjon om grunnlaget for rapporterte utslippsdata inkludert utslippsfaktorer, beregningsmetoder og usikkerhetsvurderinger.

6 Kompetanse

AKER BP ASA skal sørge for at ansatte og andre relevante/tilknyttede personer har tilstrekkelig kompetanse innen strålevern og for at nødvendig verne- og måleutstyr er tilgjengelig, jf. strålevernforskriften § 16 andre ledd. AKER BP ASA må også sørge for at ansatte og andre relevante/tilknyttede personer har tilstrekkelig kompetanse innen radioaktiv forurensning og/eller håndtering av radioaktivt avfall for å sikre at virksomheten driftes i henhold til tillatelsen.

AKER BP ASA skal ha minst én ansatt som kan kontaktes for spørsmål knyttet til strålevern, radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall.

7 Styringssystem

AKER BP ASA plikter å ha styringssystem for sin virksomhet i henhold til bestemmelsene i HMS-regelverket for petroleumsvirksomheten. Styringssystemet skal blant annet sikre og dokumentere at AKER BP ASA overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, strålevernloven og relevante forskrifter til disse lovene. AKER BP ASA plikter å holde styringssystemet oppdatert.

AKER BP ASA skal til enhver tid ha oppdatert oversikt over alle aktiviteter som kan medføre radioaktiv forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Plikt til å gjennomføre risikovurdering med hensyn til akutt radioaktiv forurensning følger av punkt 8.1.

8 Tiltak mot akutt radioaktiv forurensning

8.1 Miljørisikovurdering

AKER BP ASA skal ha en oppdatert miljørisikovurdering av sin virksomhet og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko.

Potensielle hendelser som kan føre til akutt radioaktiv forurensning av ytre miljø (f.eks. vann, grunn og luft) skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt radioaktiv forurensning med fare for helse og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor.

AKER BP ASA skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt radioaktiv forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

8.2 Forebyggende tiltak

Med grunnlag i miljørisikovurdering skal AKER BP ASA, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak. AKER BP ASA skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

8.3 Beredskap mot akutt radioaktiv forurensning

AKER BP ASA skal etablere og vedlikeholde en nødvendig beredskap mot akutt forurensning. AKER BP ASA plikter så langt som mulig å hindre at det oppstår forhold som kan forårsake at utslippsgrensene overskrides.

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller andre grunner oppstår fare for økt radioaktiv forurensning, skal AKER BP ASA så snart som mulig sende DSA opplysninger om endring av betydning i risiko for akutt radioaktiv forurensning eller i forutsetningene for DSAs tillatelse, og iverksette korrigerende tiltak i henhold til bestemmelsene i forurensningsloven. AKER BP ASA plikter å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte strålingsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

8.4 Varsling ved ulykker og unormale hendelser

AKER BP ASA skal straks varsle DSA om ulykker og unormale hendelser, inkludert akutt radioaktiv forurensning eller fare for slik forurensning, jf. strålevernforskriften § 20. I tillegg skal også andre myndigheter varsles i henhold til bestemmelsene i forurensningsloven. Skriftlig melding skal deretter sendes DSA så snart som mulig og senest innen tre virkedager.

Andre unormale hendelser som gjelder radioaktiv forurensning, men som ikke omfattes av varslingsplikten etter strålevernforskriften, skal i stedet rapporteres til DSA gjennom årsrapporten. I tillegg skal disse hendelsene registreres i virksomhetens internkontrollsystem for avvikshåndtering.

9 Endringer i driften

9.1 Risikovurdering

Dersom det skjer vesentlige endringer i driften, i forhold til slik de er beskrevet i søknaden og som kan ha betydning for utslipp av radioaktive stoffer skal AKER BP ASA gjennomføre en ny risikovurdering, herunder miljørisikovurdering.

9.2 Skifte av operatør

Ved skifte av operatør skal AKER BP ASA melde DSA så snart som mulig og senest én måned før endringen inntreffer.

10 Tilsyn

AKER BP ASA plikter å la representanter fra DSA føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.